

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPLAPJA

123. SZÁM

Julius 5-én választ Anglia

Churchill átmeneti kormányt alakít
Junius 15-én feloszlatják a parlamentet

A munkáspárt megindította a belpolitikai harcot

LONDON, május 24. (Rádió.) A Reuter-híregyénkötség közli, hogy az új ideiglenes angol kormány megalakításával a király Winston Churchillt bízta meg. A parlamentet június 15-én oszlatják fel.

LONDON, május 24. (Rádió.) Nagybritanniában július 5-én lesznek az általános választások. A választás eredményeit azonban csak három héttel később hozzák nyilvánosságra, mert ez idő alatt összpontosítani kell a tengeren túl lévő brit katonákra kitöltött szavazólapjait is. A jelek szerint az általános választások nagyméretű politikai harc jegyében fognak lezajlani. Így például előreláthatólag 1650 jelölt pályázik az alsóház 640 tagságának betöltésére.

ATTLEE: Az angol munkásság ki akar szabadulni a rabszolgaságból

Attlee miniszterelnökhelyettes, a Munkás Párt vezére a politikai helyzettel kapcsolatban a következőket mondotta:

— Az angol munkásmozgalom most megmutathatja, hogy ki akar szabadulni a rabszolgaságból.

Beszéde továbbá során hangzott, hogy a tartós, hosszú békét kívánják elérni, majd leszögezte, hogy a sanfranciskói konferencia eredményeit tiszteletben fogják tartani.

A Munkás Párt külpolitikai programját Bewin, a háborús kormány munkaügyi minisztere a következő négy pontban fejtette ki:

1. A Munkás Párt a brit világbirodalom alapjén áll.

2. Szoros baráti kapcsolat és együttműködés a Szovjetunióval

és az Amerikai Egyesült Államokkal.

3. Anglia nem fogja felhasználni a kisállamokat egyetlen nagyhatalom ellen sem.

4. Az európai problémákat a kétárgyalásokon kell megoldani.

Bewin kifejtve a külpolitikai problémákat Franciaországgal kapcsolatban a következőket mondotta:

— Franciaországban erősödik a baloldal s a baloldaliak megértik egymást a baloldaliakkal.

Olaszországgal kapcsolatban a következőket jelentette ki:

— Olaszországot nem akarjuk úgy kezelni, mintha még mindig Mussolini kormányozná.

Truman elnök külön megbízottakat küldött Moszkvába és Londonba

LONDON, május 24. (Rádió.) Washingtoni jelentés szerint Truman elnök rendkívüli megbízottakat küldött a Szovjetunióba. Ezt a szerepet Harry Hopkins, Roosevelt elnök régi bizalmas munkatársa és tanácsadója tölti be. Hopkins már el is indult Moszkvába. A rendkívüli megbízott közvetlen megbeszéléseket folytat Sztalin marsallal a két kormányt közösen érdeklő legfontosabb kérdésekben.

Truman elnök ugyanakkor megbízást adott Dawisnek, aki hosszú éveig az Egyesült Államok ügyvivője volt Moszkvában, hogy utazzék Angliába és folytasson megbeszéléseket Churchill miniszterelnökkel a két országot egyformán érdeklő kérdésekről.

Nem küldenek szovjet csapatokat Triesztbe

LONDON, május 24. (Rádió.) Subanics jugoszláv külügyminiszter megcáfolta azt a hírt, hogy az izraeli függő kérdésekkel kapcsolatban szovjet csapatokat küldenek Triesztbe. Kijelentette, hogy a Vörös Hadsereg kötelékét kivonják Jugoszláviából és a szovjet csapatok nem szállanak

Washingtoni jelentések szerint a tanácskozások tárgya a Németország jövőbeni kormányzásra vonatkozó tervek összeegyeztetése, valamint Ausztria, Jugoszlávia és Lengyelország helyzete.

Nem változik meg a sanfranciskói brit küldöttség összetétele

SANFRANCISKÓ, május 24. (Rádió.) Hivatalos brit helyen közölték, hogy a brit kormányválság semmiben sem befolyásolja a sanfranciskói konferencián résztvevő brit küldöttség összetételét. Az a hír, hogy az angol küldöttség öt tagja lemondott volna nem felel meg a valóságnak. A brit küldöttség egységes és nem párt-politikai szempontok szerint állították össze.

meg egyetlen várost sem a független Jugoszláv állam területén.

Döntzet és társait repülőgépen elszállították

LONDON, május 24. (Rádió.) A Reuter hírszolgálatiroda tudósítja részleteket közöl Flensburgból. Döntzetnek és ugynevezett „kormányának

tagjainak, valamint a német nagyvezérkar törzskarának letartóztatásáról.

Ez az esemény minden ünnepélyesség nélkül, de drámai légkörben folylt le. A döntésben egy hadihajó fedélzetén adott át Németország és a német Wehrmacht vezetői az utolsó négyzetméternyi területet. Szovjet és brit magasrangú tisztek jelenlétében Eisenhower tábornagy megbízottja lépett a hajó fedélzetén összegyűjtött német személyiségek elé és bejelentette, hogy hadifoglyoknak nyilvánítja őket. Utasította őket, hogy kíséret mellett térjenek vissza szállásukra, csomagoljanak össze és készüljenek fel a repülőgépen való távozásra.

Döntiz tengernagy sok bördöndje közül csak egyet vihett magával. Valamennyi fogolynak a nyakába címkét akasztottak a személyi adatok feltüntetésével. A hajóról való távozás után követte el Friedeburg tengernagy az öngyilkosságot

A konzervatív sajtó fájjalja a koalíció felbontását

LONDON, május 24. (Rádió.) A kormányválsággal kapcsolatban a konzervatív sajtó igen fájjalja, hogy a háborús életben „nagyszerűen bevált koalíció még a Japán elleni háború befejezése előtt felbomlott”. A Daily Telegraph reméli, hogy a legközelebb tartandó alsóházi ülésen megegyeszen elhangzik a javaslat, hogy a koalíció maradjon meg a teljes világéke beköszöntéséig. A japok hangsúlyozzák, hogy az európai háború éveiben a hazafias érzés háttérbe szorította a pártok között a fennálló elvi különbségeket, most azonban ezek ismét felemelkedtek az európai veszedelem megszüntével.

A magyar kormány döntött a sváb kérdésben

BUDAPEST, május 23. (TASS.) A „Magyar Nemzet” című lap írja, hogy a székely és sváb kérdés rendezésére több miniszter részvételével nagyfontosságú tárgyalások folytak a magyar fővárosban. A sváb kérdésben úgy döntöttek, hogy azokat a svábokat, akik nemzethűség szempontjából kifogástalanok, a Volksbunddal kapcsolatban nem voltak, kis csoportokra szétosztva leteleptik az ország területén.

A székely kérdéssel kapcsolatban az az álláspont alakult ki, hogy a székelyek terjenek haza származási helyükre. Ennek a kérdésnek a megoldására és a hazatelepítés békés lebonyolítására tárgyalásokat kezdnek a román kormánnyal.

KIK ÁLLNAK AZ ANGOL MUNKÁS PÁRT ÉLÉN?

Külpolitikai rovatvezetőnk írja: A Churchill-kormány kiválásával megbuktató Munkás Párt, vagy amit angolul nevezik Labour Party, 1900-ban alakult meg és a II. Internacionáléhoz csatlakozott. A Munkás Pártban annakidején meglehetősen különböző nézetű politikai csoportok egyesültek. A harcos és öntudatos szocialistáktól egészen a brit világbirodalmi gondolatot támogató kispolgári rétegekig.

A világháború után egyre növekedett a Munkás Párt népszerűsége. Az 1918-as választásokon 62, 1922-ben már 142, a következő évben pedig 191 mandátumra tett szert s a mérsékelt irányzathoz tartozó MacDonald elnöklete alatt megalakult az első munkáspárti kormány. Ennek uralma azonban mindössze egy esztendeig tartott. Az 1929-es választásokon azonban a Labour Party 289 mandátumot szerzett és újból kormányt alakított. 1931-ben szakadás következett be a párt kebelében. A radikális szárny nem értett egyet MacDonald és Snowden megalkuvó pénzügyi politikájával. MacDonald erre National Labour néven új pártot alakított s a konzervatívokhoz közelített meg a kormányra került. A MacDonaldot és politikáját megtagadó párt bár sok mandátumot veszített, a közéleti képviselőkben megőrizte vezető szerepét, s az 1935-ös választásokon ismét 153 mandátumot szerzett.

A párt 1935 óta Attlee őrnagy vezérése alatt áll, aki a párt bal- és jobbszárnya között helyezkedik el. A Munkás Párt a hitleristákkal meg egyezést kereső Chamberlain bukása után részt vett Winston Churchill háborús koalíciós kormányában és teljes erejéből támogatta a fasizmus elleni háborút. Helyzetének szilárdságát Churchill jelentékeny mértékben köszönhetette a Munkás Párt támogatásának, amelyben az utóbbi időkben egyre erősödött a Kommunista Pártihoz való közeledést és a Szovjetunióval való szoros együttműködést szorgalmazó balszárny. Ennek egyik bizonyítéka az, hogy Stafford Crips, aki 1939-ben, mivel a Kommunista Pártihoz való közeledésért harcolt, kizárták, a blackpooli konferencián néhány nappal ezelőtt általános lelkesedéssel visszafogadták a pártba és állásfoglalását, melyben Angliának a Szovjetunióval való szolidaritásos együttműködését követelte, egyhangulag jóváhagyták.

Az idén júliusban sorra kerülő választások mutalják majd meg a valódi politikai erőviszonyokat Anglia-

A VILÁGPOLITIKA UTOLSÓ 24 ÓRÁJA

A sanfranciskói konferencia befejező ülésén Truman elnök beszédet mond

ban Nem szabad elfelejtenünk, hogy Angliában tiz esztendő óta nem volt választás, s így a jelenlegi parlament a tiz esztendővel ezelőtti politikai erőviszonyokat tükrözi. Az új választások hivatottak arra, hogy megrajzolják az új angol politikai helyzetképet és kifejezzék az angol nép kívánását.

Bár kétségtelen, hogy Winston Churchill nagy népszerűsége most a győzelem után súlyosan esik a latba a Konzervatív Párt javára, a Munkás Párt mellett szól számos tényező, így például jelentékeny fontosságú szociális és gazdasági problémák megoldatlansága, valamint az a körülmény, hogy a Labour Party számos politikusa mögött nagy tömegek sorakoznak fel.

E munkáspárti vezetők között megemlíthetjük Clement Richard Attleet, aki ma is esztendő. Attlee Oxfordban nevelkedett és ügyvéd volt s a világháborúban órnagyirangot ért el. 1922-ben választották képviselővé munkáspárti programmal. Azóta számos miniszteri tárcát töltött be. 1931-ben a Labour Party helyettes vezetője, majd 1935-ben Lansbury után a párt elnöke lett. 1937 decemberében politikai utazást tett a köztársasági Spanyolországban. Churchill kormányra jutásáig az ellenzék vezére volt, majd a háborús kabinet megalakulása után pártjával együtt részt vett a koalícióban miniszterelnökkéltetéséért.

Herbert Morrison, a háborús kormány belügyminisztere egy rendőr fia. A maga erejéből tanult. 1915-ben párttitkár, 1920-ban a londoni városi tanács tagja, 1923-ban képviselő, majd 1929-ben a munkáskormány munkügyi minisztere. 1931-ben szembefordul MacDonalddal, kilép a kormányból. Minden energiáját a londoni városi tanács többségének megszerzésére fordítja. 1934-ben el is éri ezt és London főpolgármestere lesz. Általában őt tartják a párt legtehetségesebb emberének. Számos tárcát töltött be és Chamberlain kiválása után ő lett a háborús kabinet belügyminisztere.

Sir Stafford Cripps nemes ember, lord Parmoor fia. A Munkás Párt szélső balszárnyának vezetője, aki a Kommunista Párttal való egyesülést sürgette. Emiatt 1939-ben kizárták a pártból. 1940-ben moszkvai nagykövetté nevezték ki s igen nagy szerepet játszott Anglia és a Szovjetunió közeledésében. A Munkás Párt néhány nappal ezelőtt fogadta vissza tagjai sorába, beismervé ezzel Cripps politikai vonalának helyességét.

Ernest Bevin a háborús kormány munkügyi minisztere, mezőgazdasági munkás, majd vendéglői alkalmazott volt. A szakszervezeti mozgalomban dolgozott, titkára lett a nyugatangliai munkanélküliek mozgalomának, majd a kikötő-munkások szakszervezetének tisztviselője. A bérharcok terén jelentékeny sikereket ért el. Hamarosan a szállítómunkások szakszervezetének főtitkára lett s ő szervezte az 1926 évi híres sztrájkot. 1935-ben kibuktatta a pártelnökségből az opportunista Lansburyt. 1937-ben ő lett a szakszervezeti kongresszus főtanácsának elnöke, majd a háborús kabinet megalakulása után munkügyi miniszterre nevezték ki.

Albert Alexander, aki a háborús kormányban a tengerészeti első lordja, azaz tengerészeti miniszter, gyermekkorától maga találta el magát. Egészen fiatal korában csatlakozott a munkásmozgalomhoz. 1922-ben került be az alsóházba. Már az első munkáskormányban parlamenti államtitkár volt. A második munkáskormányban a tengerügyi hivatal első lordjává nevezték ki. Amikor MacDonalddal nemzeti kormányt alakított, szakított vele és ellenzékbe ment. Csak a háborús kormányban vállalta el ismét a tengerészeti miniszter tárcáját.

Ezek a férfiak irányítják ma az angol Munkás Pártot, amely világtörténelmi szerepet akar magára vállalni, felvéve a választási küzdelmet Churchill konzervatívjaival, hogy aztán, amennyiben kormányra kerül, a maga elgondolásai szerint járuljon hozzá a népek művének felépítéséhez.

SANFRANCISKÓ, május 24. (Rádió.) Tíz nap múlva előreláthatólag befejeződik a sanfranciskói értekezlet bizottsági ülései. A javaslatokat összeegyeztető bizottság is rövidesen befejezi a munkáját és sor kerül a határozati javaslatok megszövegezésére. A kisállamok körében bizonyos

szorongás észlelhető a nagyhatalmaknak biztosított véfójjal kapcsolatban. Az értekezlet befejező ülésén részt vesz Truman elnök is és beszédet mond, amelyben — hírek szerint — részletesen kitér a kisállamok kérdéskomplexumaira.

A triesz-tisztriai kérdésben megindultak az érdemleges tárgyalások

GENF, május 24. (Rádió) Már napok óta egymásnak ellentmondó híradások honzottak el Trieszt kérdésével kapcsolatban. A brit és amerikai hírügynökségek jelentései is óráról-órára változtak. Az egyetlen tény az volt, hogy ebben a kérdésben állandó táviratváltás állt fenn Washington, London és Belgrád kö-

zött. Tény az is, hogy a kérdés sarkpontja az átmeneti kormányzati forma kialakítása volt. Most — egybehangzó hírek szerint — az érdemleges tárgyalások is megindultak, de még korai volna bármely formában is jóslgatni, hogy a kormányzat kérdése miképpen fog kialakulni.

Olaszországnak fizetnie kell — mondotta Tito

LONDON, május 24. (Rádió.) A „Daily Mail” című nagy angol lap ismerteti azt a javaslatot, amely szerint a trieszti kérdést még akarják oldani. Eszerint Tito tábornagy csapatát továbbra is megszállva tartanák a kikötővárost, ezentúl azonban Alexander tábornagy parancsnoksága alá tartoznának. A trieszti jugoszláv polgári hatóságok is elismernek a szövetséges katonai parancsnokság főhatóságát.

A zágrábi rádióban elhangzott be-

szédében Tito tábornagy leszögezte, hogy ebben a háborúban a jugoszláviai népek háromszázezer ifjú életét áldoztak fel.

— Jugoszlávia — mondotta — nem akarja befejezett tények elé állítani szövetségeseit, de meg akarja védeni a trieszti és isztriai lakosságot.

Olaszországgal kapcsolatban leszögezte, hogy az olaszoknak fizetnie kell mindazért, amit elkövettek Jugoszláviában.

Öngyilkos lett a német flotta főparancsnoka

FLENSBURG, május 24. (Reuter.) Az angol hírszolgálati iroda tudósítója jelenti, hogy az az utolsó néhány négyzetkilométernyi terület, melyen a flensburgi német katonai kormány fennhatóságot gyakorolt, megszűnt különálló terület lenni.

A flensburgi német kormány tagjai közül Friedeburg tengernagy, a fegyverszüneti szerződés egyik alá-

írója, a német flotta parancsnoka megmérgezte magát és meghalt.

Flensburgban letartóztatták Dönitzent, a második számú „Führer”-en kívül Jodl tábornokot, a német nagyvezérkar főnökét, Speer fegyverkezési minisztert, Schwerin-Krossigk külügyminisztert és Seldte munkügyi minisztert.

A náci miniszterek közül eddig

Tanítóértekezlet

Petőfi Sándor, Ady Endre és József Attila képe alatt

KOLOZSVÁR, május 24. Népünk nevelése szempontjából nem kis jelentőségű nagygyűlés zajlott le szerdán délelőtt a Magyar Népi Szövetség Farkas-utcai székházában. A megye tanítói jöttek össze közös értekezletre a kerületi tanfelügyelő hívására, hogy egységesítsék a tanmenet rendjét és meghatározzák azt a pontos utat, amelyet követve, tanítóink a legdemokratikusabb, a leghaladottabb népek soraiba emelhetik fel a magyarságot.

Megható jelenet volt látni népünk tanítóit, amint Ady, Petőfi és József Attila hatalmas képei alatt tanácskoznak. Tanítóink is felszabadultak és most már az igazi magyar kultúra szellemében nevelhetik népünk jövő nemzedékeit.

A nagyjelentőségű értekezletet Bérczy József tanfelügyelő nyitotta meg, lelkére kötve a megye tanító-ságának, hogy ifjuságunkat az új idők demokratikus szellemében neveljék. Ezután Lazányi Endre főigazgatóhelyettes vázolta a legújabb politikai helyzetet és a Szovjetunió népeinek hatalmas munkáját méltatta. Ezek a népek most bosszúállás helyett gazdasági egyezséggel az ország segítségére sietnek. A fiatal tanár rokonszenves szavakkal a romániai magyar nép barátságáról, segítőjéről és szövetségéről emlékeztet meg: Groza Péterrel, akiben a magyar népnek teljes bízalma lehet, mert a demokratikus kormány többi tagjaival karöltve azon van, hogy a magyarság teljes nemzeti

egyenjóságát biztosítsa.

— Ez a kormány — mondotta Lazányi Endre — egyenjogúságot biztosít a tanítóknak is, ugyancsak biztosíték arra is, hogy a magyar nép ezután saját anyanyelvén tanulhat.

Lazányi Endre ezután felhívta a tanítókat, hogy a Magyar Népi Szövetségbe tömörülve, támogassa a Groza-kormányt, amely teljes szabadságunkat biztosítja.

A nagy lelkesedést kiváltó beszéd után hozzászólások következtek. A felmerült panaszokra és kérdésekre Hadházy Sándor tankerületi főigazgató és Lazányi Endre főigazgató-helyettes válaszolt.

Csőregi András a tanítók hiteleszővetkezeléről és a nemrégiben alakult temetkezési segélyegylet munkájáról számolt be, majd Sipos András tartott előadást „Iskolai gyűjtemények” címen.

A bábsház és népművelés kérdéseiről Szejkovics Ferenc és Székely Mihály tanítók beszéltek.

A tanulságos előadások után Mezei Lajos a Magyar Népi Szövetség végrehajtó bizottságának nevében szólott az egybegyűlt tanítókhöz. Felkérte a tanítókat, hogy a magyar ifjuság irányítását, nevelését a legnagyobb odaadással vegyék kezükbe és olyan szabadságharcos szellemben neveljék, hogy többé semmiféle armány el ne nyomhassa s rá ne törhessen erre a sokat szenvedett népre.

még négy nem került elő. Ezek: Himmler, Ribbentrop, Baldur von Schirach és Hierl.

Berchtesgadenben Keitel és Guderian vezértábornagyokat, valamint a német nagyvezérkar 98 más tagját arra kényszerítették, hogy kényelmes lakásukat hagyják el. Erre az intézkedésre megtorlasképpen került sor, mivel a német hadsereg kegyetlenül bánt hadifoglyaival.

Megalakult Horvátország és Bosznia-Hercegovina demokratikus kormánya

BELGRÁD, május 24. Szinte egy időben Szarajevóban és Szpalatóban megalakult a boszniai, illetve a horvátországi federációs kormány.

Bosznia-Hercegovina kormányának elén Csolakovic Radoljub áll, aki a belgrádi központi kormányban eddig is a bosznia-hercegovinai federáció minisztere volt. A kabinetben mind a három ott élő nép: a szerb, horvát és muzulmán számarányának megfelelően képviselve van.

A horvátországi federációs kormány Szpliben alakult meg. A federációs horvát kormányban vezetőszerep jut Pribicevics Rádónak, a központi kormány miniszterének, aki fia Pribicevics Szvetozárnak, a horvátországi szerbek egykori vezérének, a budapesti parlament volt tagjának. Horvátországban, főleg a Szerémségben és Szlavóniában jelentősszámu német élt. A németek nagyobb része eltávozott, úgyhogy ma a magyarság az ország legszámottevőbb kisebbsége. A magyarság száma 80.000 körül mozog. A Dalmáciában élő olaszok száma viszont alig 10.000-re tehető. A horvát federációs kormány már első deklarációjában gondolt a kisebbségekre, amennyiben hangsúlyozta, hogy biztosítani fogja a Horvátországban élő nemzeti kisebbségek, de különösen az olaszok jogait.

A szerb, macedon, montenegrói, bosznia-hercegovinai és a horvát federációs kormányok megalakítása után most már csak a szlovén federációs kormány megalakítása van hátra.

Szállíttasson

a Széchenyi-tér 20 alatti vállalattal, Vidékről-vidékre is. — Megbízható, korrekt.

Teljesen új drapp freskó

férfi ruha 160 cm alakra eladó.

Farkas-utca 8, kapu alatt 2. ajtó.

A romániai szlávok első kongresszusa

TEMESVÁR, május 24. Romániának a Fasisztaellenes Szláv Szövetségbe tömörült szlávjai a napokban tartották meg első kongresszusukat. A kongresszus céljait a Fasisztaellenes Szláv Szövetség hivatalos lapja, a temesvári Pravda ismertette:

„A kongresszus nagy történelmi nap számunkra. Az összes romániai szlávok husvétli kongresszusa bizonyítja, hogy méltók vagyunk nevünkhöz és érettek vagyunk az új demokráciára, amely meg fogja ujítani az egész világot. A kongresszus tanubizonyosság arról is, hogy megértettük az új idők szellemét. Testvéreink a Szovjetunióból és Jugoszláviából, óriási áldozataikkal bebizonyították, hogy van öntudatuk és tudják, mit akarnak”.

A kongresszus kifejezésre juttatta a romániai szlávok ama kívánását is, hogy az ittléző népekkel, elsősorban a románsággal és magyarsággal testvéri együttműködésben kívánják élni és dolgozni, ahogyan a múltban a romániai szláv népek ettől sohasem zárkóztak el.

Groza miniszterelnök válaszolt az ODA megkeresésére:

A délerdélyi magyar menekültek az északerdélyi román menekültekkel egyenlő elbírálás alá esnek

KOLOZSVÁR, május 24. Ez év április 29-én az Országos Demokrata Arconal északerdélyi végrehajtó bizottsága közbenjárta Groza Péter miniszterelnökkel az alábbi két kérdésben:

1. A délerdélyi magyar menekülteket, akik az Antonescu-rendszer idején s az Antonescu fasiszta diktatúrája miatt menekültek el, tekintsek egyenlő joguaknak az északerdélyi román menekültekkel s ne minősít-

sék őket — mint ahogy egyesek tévesen értelmezték a földreform törvényt — távollevőknek.

2. Azokat a románokat, akiket

kényszer munkára vittek Magyarországra, s akik még most is ott vannak, azonnal szállítsák haza.

A miniszterelnökség 303.663/945 sz.

alatt a következő választ adta:

„Tisztelettel közöljük önökkel dr. Groza Péter miniszterelnök alábbi döntését:

„Egyenlő jogu állampolgárnak tekintendő minden menekült, így tehát semmi sem akadályozza hazatérésüket. Valamennyien élvezhetik a hazatérő menekültek összes jogait.

A Magyarországon, kényszer munkán tartózkodó román állampolgárok helyzetét illetően a miniszterelnök intézkedett, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket hazatérésük érdekében.

A miniszterelnökség válaszát Emil T. Bodnár vezértitkár és Petru Bănescu vezérigazgatóhelyettes írta alá.

Ezentul minden vasárnap
10 oldalon jelenik meg
a Világosság

Örömmel adjuk tudtára olvasóinknak, hogy a Világosság ezentul vasárnaponként tíz oldalas terjedelemben jelenik meg. Hogy ez az újabb sajtóteljesítmény mit jelent, azt mindenki tudja, aki vizsgálja az egyrészt lapunk októberi-novemberi számaina, amikor egyetlen levélnyi terjedelemben kárhoztatva sűrítettük össze a javában zajló világeseményeket — másrészt a békevilág tekintélyes 16-24 oldalas, s még ennél is nagyobb ünnepi lapszámaina, melyek bő teret kínáltak a szellem különféle megnyilvánulásainak.

Most a Világosság is afelé halad, hogy rövidesen terjedelme szerint is méltóformájú tükrre legyen a demokratizálódó ország és a békeéletformába lassan-lassan visszaterülő széles világpolitikai és szellemi eseményeinek. Ehhez képest — egyelőre tíz oldalas — vasárnapi számunk számon tart és megmagyarázat minden számottevő demokratikus erdélyi író, művész és tudóst, szívesen látja az eseményekkel lépést tartó olvasók minden rétegének képviselőit és szószólóit, hogy ezáltal valóban tükrre lehessen a kornak, melyben született, s a világnak, amelyért küzdelmeit vállalta.

Az ünnepi számra már most felhívjuk olvasóink figyelmét.

Nagyfontosságú
munka-törvény készül

BUKAREST, május 24. Lotar Rădăceanu munkaügyi miniszter a háborús munkarendről szóló törvény módosítása és a demokratikus életformához való alkalmazása céljából bizottságot létesített. Az előkészület alatt álló új törvény az átállítás zökkenőmentes megvalósítása céljából átmeneti intézkedéseket fogantat. A többi közt visszaállítja a 8 órás munkaidőt is, de meghagyja a munkásságnak azt a jogát, hogy a 8 órai munkaidőn túl is dolgozhassék, ha azt az ország ujjáépítése megkívánja. Továbbá úgy rendelkezik, hogy a felmondásokat csak az Országos Munkaszövetség vagy más törvényes szervek előzetes jóváhagyásához köti. Ezen kívül biztosítani fogja az alkormunkások létminimumát.

Kinek van kilógása Tompa Puli ellen? A Magyar Népi Szövetség közművelődési bizottsága az ODA kolozsvári irodója részéről megbízást kapott, hogy az erdélyi színészet érdekében vizsgálja meg Tompa Sándor színész múltját. A közművelődési bizottság ezennel felhív mindenkit, akinek Tompa Sándor múltbeli magatartása ellen adatszerű kiugrása van, hogy adatait június 2-ig juttassa el írásban a Magyar Népi Szövetség kolozsvári székházába (Farkas-utca 7). A közművelődési bizottság csakis névaláírással és pontos lakáscímmel ellátott vallomásokat vesz figyelembe.

A MNSz kongresszusának visszhangja

A Romániában együttélő népeknek vállvetve kell harcolniuk a reakció ellen

BUKAREST, május 24. A „Scân-teia”, a Kommunista Párt hivatalos lapja vezércikket szentel a Magyar Népi Szövetség kolozsvári kongresszusának. Többek között megállapítja, hogy a Magyar Népi Szövetség együtt harcol a Groza-kormányval olyan életpfeltételek megteremtésére, melyek lehetővé teszik a demokratikus Romániában együttélő népek szabad fejlődését. A kongresszusi

beszámolókból megállapítható — írja —, hogy a romániai magyar lakosság csatlakozott a román népek a fasiszmus maradványainak megsemmisítésére irányuló harcához, s elszánt küzdelmet folytat a magyar nép kebelében a fasiszmus megsemmisítése érdekében.

A „Scân-teia” a továbbiakban hangsúlyozza, hogy a Magyar Népi Szö-

vetség és a többi demokratikus szervezetek között a legszorosabb együttműködés van. A vezércikk leszögezi, hogy az együttélő népek, ha nem akarnak idegen érdekeket szolgálni, vállvetve kell hogy dolgozzanak a reakció, a nép ellenségei ellen, s erősíteniük kell a demokráciát, e két nép és minden szabad nép közéletének biztosítását.

Olajvezetékek a La Manche-csatorna alatt

Most hozták nyilvánosságra a brit műszaki ipar háború alatt végzett óriási teljesítményét Liverpooltól a Rajnán tülk terjednek az olajkábételek

LONDON, május 24. (Rádió) A brit kormány most hozta nyilvánosságra azt az óriási teljesítményt, amelyet az angol műszaki ipar titokban végzett a nyugati háború folyamán.

Az elmúlt években hatalmas arányú furási munkálatokat kezdtek a La Manche-csatorna alatt. Olajvezetékes kábelcsöveket fektettek le a tenger fenekén s ezeket a háború folyamán egészen a Rajnán-tülk építették ki. Ezekben a munkálatokban közel másfélmillió munkás vett

részt.

A hálózat első szakasza Liverpool és Boulogne között épült s innen fokozatosan tovább húzták az olajvezetékeket kelet felé. A háború alatt ötszázmillió liter benzint szivattyúztak át a brit szigetországból a nyugati arcvonalra.

Ezek az építkezések a háborús utánpótlás feladatait szolgálik, de valószínű, hogy fenntartják a felszabadított országok megsegítésére mindaddig, amíg Európában sikerül helyreállítani az olajtároló és kirakodó

berendezéseket.

Ezről a nagy műszaki sikeréről a legnagyobb elismerés hangján emlekezett meg Churchill miniszterelnök és Eisenhower tábornok, a szövetséges haderők főparancsnoka. Mindketten hangsúlyozták, hogy ennek a műszaki létesítménynek óriási hatása volt a háború alakulásában. Az olajvezetékek mentesítették a kereskedelmi hajózást és a légierőt egyaránt s ellátták üzemanyaggal nemcsak a brit, hanem az amerikai hajóhadat is.

A vállalatok kötelesek megszervezni alkalmazottaik ellátását

Tájékoztató közleményt adott ki Kolozs vármegye főispáni hivatala

KOLOZSVÁR, május 24. Kolozs vármegye főispáni hivatala közli az érdekeltekkel, hogy a fizetések rendezéséről és a gazdasági beszerzési csoportok felállításáról szóló rendelet-törvény értelmében kötelesek az alábbiakra:

1. Az összes kereskedelmi és iparvállalatok kötelesek a közlemény megjelenésétől számított tíz napon belül gazdasági beszerzési csoportokat felállítani alkalmazottaiknak élel-miszterrel, ruházati, fehérnemű, lábbeli és egyéb elsőrendű közszükségleti cikkekkel való ellátására, minden tekintetben alkalmazkodva a hivatalos előírásokhoz.

2. Az egyes vállalatoknál már működő beszerzési csoportok a törvény

rendeleteinek megfelelően átala-kítandók.

3. Azok a vállalatok, melyeknél a beszerzési tevékenységet beszerzési szövetkezetek látják el, továbbra is ezeket a szövetkezeteket vehetik igénybe.

4. A beszerzési csoportok ellátási ténykedéseinek pénzelését az érdekelte vállalatok kötelesek végezni.

5. A törvény alapján szervezett beszerzési csoportok a szükségleteikre, továbbá a beszerzési forrásra, az ellátásra és szállításra vonatkozó adataikat a vármegyei gazdasági hivatalnak (Vármegyeháza, II. emelet 66 szoba) kötelesek azonnal bejelenteni.

A főispáni hivatal végül felhívja

Autóbuszok indulnak:

Kolozsvár — Szamosujvár — Dés felé szombat és vasárnap kivételével minden nap reggel 5 órakor és délután 1 órakor.

Kolozsvár — Dés — Nagybánya — Máramarossziget felé pénteken reggel 5 órakor.

Kolozsvár — Káran Gyöley — Kolozsborsa felé minden nap délután 5 órakor.

Kolozsvár — Mócs — Sármas — Marosvásárhely felé egy kombinált személy- és t herkoesi 2 naponként.

Indulás a főposta háta mögötti autóbuszállomáson. Jegy-elővétel az autóbuszállomáson. Elreklódni lehet a Karolynai szállodában is

az érdekeltek figyelmét arra is, hogy a jelzett törvény rendelkezéseinek megszegését a 351 számú szabotázs-törvény rendelkezései szerint büntetik.

A közleményt Pogăceanu főispán írta alá.

Nincs többé borra való a fodrásziparban

KOLOZSVÁR, május 21. A fodrászparban dolgozó munkások szakszervezete szerdán délután taggyűlést tartott. A taggyűlésen a munkásság majdnem teljes számban jelent meg és részletesen megtárgyalta a munkabérekérdéseket. A legnagyobb megelégedéssel vette tudomásul, hogy a jövőben a fodrászparban dolgozókat is az ösztönkasság általános órabérendezere alapján fogják fizetni. A múltban e szakma munkásai nem voltak egyformán javadalmazva a más szakmákban dolgozó munkásokkal s éppen ezért kényszerültek a borra való elfogadására. A törvényes órabérek bevezetését a munkásság kétségek nélkül a Szakszervezeti Tanácsnak köszönheti. Eppen ezért érthető a Szakszervezeti Tanács határozata, mely szerint a jövőben a fodrászparban dolgozó munkásoknak tilos a borpénz elfogadása. Eppen úgy a közönségnek sem szabad a jövőben borpénzt fizetnie. Minden öntudatos munkásnak kötelessége az esetleg fejelemzellel magatartást tanúsítóktól a borpénzt visszautasítani.

Érdekesen a Világosságban

HIREK

Szárnybontogatás

Csillogó szemek, kipirult arcok, reszkető hang, lámpaláz... Békebeli színiakadémiai vizsgák hangulata tölti be a Józsa Béla-Athenaeum előadó termét. Hosszu asztalnál ülnek a bíráló bizottság tagjai, színházi és művészeti szakembereink legjobbjai. Biztatva és bátorítva fogadják a belépőket, a munkások és munkásnők részére kitűzött verseny résztvevőit, akik elfogóva mondják be nevüket.

Aztán szavalni kezdenek.

Kötött és szabadon választott versek hangzanak el, Petőfi Sándor, Ady Endre, József Attila, Vozári Dezső rímei csendülnek össze. Új tehetségek bontogatják itt szárnyaikat.

Az egyik versenyző a jövőendő bájos szubrettjét igéri, friss és jókedvű; de ott van a naiva is, míg a drámai színész nő tehetségét rejti magában a harmadik. A férfijelentkezők egyiké szintén kész színész már. Itt-ott még akad csiszolni való, de széles skálán mozgó hangjával, kitűnő mozgásával már most megállná helyét a színpadon. Kitűnő előadó.

Három napig tart még a verseny. Énekesek, táncosok vizsgáznak két délutánon keresztül. De a határidő után jelenkező szavalókat is meghallgatja még a bizottság. A Józsa Béla-Athenaeum tehetségük kibontakozásához segíti az arra érdemeseiket. A munkások és munkásnők között máris sok nemes anyagot talált. Ezért bátorít és biztat. És ha most még kevesen értették is meg a hívást, talán rövidesen többen jelentkeznek majd.

*

A Magyar Népi Szövetség központi vezetősége május 27-én, vasárnap délután 5 órakor nagygyűlést tart a hóstati földész tagozat székházában (Budai Nagy Antal-utca 128). A nagyjelentőségű földészgyűlésen dr. Csögör Lajos alispán tart előadást. A Magyar Népi Szövetség városi titkársága felhívja mindkét földészkerületet, hogy a lehetséges legnagyobb számban minden földész jelenjék meg.

TAGGYŰLÉS AZ UJSÁGÍRÓK SZAKSZERVEZETÉBEN. A kolozsvári hivatásos újságírók szakszervezete május 27-én, vasárnap reggel 9 órai kezdettel taggyűlést tart Jókai-utcai helyiségében. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, melynek keretében a június 10-én tartandó közgyűlést készítjük elő, kérjük az összes tagtársak pontos megjelenését.

Gazdálkodnak a munkások. A kolozsvári Rendor-börgyárban dolgozó munkások legutóbbi taggyűlésén az üzemi bizottság bejelentette, hogy a gyár munkássága részére lefoglaltak és kezelésbe vettek egy teljesen elhanyagolt kertet. A kertben van egy 1 holdas gyümölcsös is. A gyűlésen az egyik munkás felajánlotta a sajátjából egy egynegyed hold nagyságú szántót, hogy azon a Rendor-börgyár munkásai részére zöldséget termeszthessenek. Megvalósítható ajánlat hangzott el a téli faellátás kérdésében is.

Üzenet hadifoglyoktól. Kubala József volt hadifogoly üzenetet hozott az alábbi kolozsvári illetőségű foglyutársai hozzátartozói részére: Dr. Láng Ottó-Orvos, dr. Adorján Dezső, dr. Kristóf, Mezei Zoltán, Karácsony József, Vereczkei István, Mezei Dénes, Mezőcsáki István, Krasznai József, Gyurkó Mihály (apja korcsmáros), Gyurkó Dénes, Németh István, Rosenbach Ede, Csurgó István, Csurgó Ferenc, Vaktotyán István, Dénes Oszkár, Kerekes Zoltán, Kerecsán Tivadar, Smercsák Elemér, Kubik József, Zsoldos István, Zsolnai Tivadar és Zsolnai Elemér. Kéri a hozzátartozókat, hogy az üzenetekért még a mai nap folyamán keresgéljenek fel a Házterék Otthonában (Horea-utca 42), mert holnap a reggeli órákban tovább utazik.

A Magyar Népi Szövetség női bizottsága pénteken délután 4 órakor szervezőbizottsági ülést tart, melyre minden kerületi szervezőnő pontos megjelenését kéri.

A krasznai tagozat nagygyűlése. Zilahról jelentik: A Magyar Népi Szövetség krasznai járási tagozata nagygyűlést tartott. A nagygyűlésen a Magyar Népi Szövetség szilágyvármegyei központi szervezete, a Kommunista Párt, a Szociáldemokrata Párt, a Haladó Ifjúság szervezete is képviseltette magát. Rettegi Árpád főtitkár a Népi Szövetség célkitűzéseit, Haliárszky Ernő járási titkár a nemrég Kolozsvárt lezajlott országos kongresszus határozatait ismertette.

SZERVEZKEDNEK A MAGYAR LELKESZÉK ES TANITÓK. Brassóból jelentik: A brassómezei magyar evangélikus lelkészek a már korábban megalakult Demokrata Lelkész Egyesület evangélikus alosztálya gyanánt megalakították szervezetüket, melynek célja a központi utasítások alapján történő demokratikus szervezkedési munka. Ideiglenes elnöke Nikodémusz Károly brassói főesperes, titkára pedig Kiss Béla csernátfalusi lelkész. A felekezeti tanítók szervezkedése most van folyamatban.

(*) Az Erdélyi Népi Kárpát Egyesület bálja. A ENKE május hó 26-án este 9 órai kezdettel a Redout összes termeiben művészeti műsorral egybekötött turista bált rendez, melyre az Egyesület barátait, valamint a sportkedvelő közönséget ezúton is szeretettel meghívja a rendezőség. A bál tiszta jövedelme a Józsa Béla emlékének állítandó turistakilátó alapjára lesz fordítva. Művészeti műsorral, kitűnő zenéről és büfféről a rendezőség gondoskodik. Belépő-díj egy személyre 500 lej, tanulóknak és diákoknak két személyre ugyanennyi. Estélyi ruha nem kötelező.

A lakáshivatal felhívása. A kolozsvári lakáshivatal nyomatékosan felhívja a közönség figyelmét arra, hogy május 26-ig mindenki adja be a lakásnyilvántartási lapját az illetékes kerületi kirendeltségeknél, mert az ezt követő nap után nem fogadnak el senkitől megkésve beadott nyilvántartási lapot. A vonatkozó rendelkezés értelmében a mulasztókkal szemben a legszigorúbban eljárnak. Súlyos pénzbüntetéssel sújtják azokat, akik az ellenőrzéskor az igazoló szelvényt nem tudják felmutatni.

Előadások, hangversenyek

A MOSZKVAI NAGY SZÍNHÁZ MŰVÉSZEI UTBAN KOLOZSVÁR FELÉ. A Szovjetunió Romániai Barátainak Egyesülete, az ARLUS meghívására a napokban Kolozsvárra érkezik a Moszkvai Nagy Színház hét külön művésze. A szovjet színészek az ARLUS által rendezett estélyen szombaton vagy vasárnap mutalkoznak be Kolozsvár közönségének a Szovjet Front-Színház emlékeztető novemberi szereplése óta most élvezhetjük majd másodikban a szovjetunióbeli magasszintű kultúra vívmányait.

JUNIUS ELSŐ SZOMBATJÁN a Rendor-börgyár munkásai közművelődési előadást rendeznek a gyár épületében. Az ünnepélyre való tekintettel alkalmi dalárdát is alakítottak. A dalárda betanítására felkérték a Józsa Béla-Athenaeumot.

CSILLAGÁSZATI VILÁGKÉPÜNK címmel tarja meg szombaton délután 6 órakor előadását dr. Dezső Lőrinc egyetemi tanár a Diákház zenetermében. A Józsa Béla Athenaeum tudomány népszerűsítő sorozatában ez a második előadás, mely iránt máris nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség minden rétegében. Ezekre az előadásokra, tekintettel nevelő értékükre, a belépés díjtalan, hogy a munkás, a haladó értelmiség és a tanuló ifjúság anyagi megerősítés nélkül gyarapíthassa ismereteit. Az előadást vita követi.

A VAS-FÉM-ES VEGYIPARI MUNKÁSOK SZAKSZERVEZETE felhívja mindazokat, akik Bereczki Károly lakatos, Hikkel Géza lakatos és Ernyő Ferenc műszerész, volt Dermata-gyári munkások múltbeli tevékenységét illetően antidemokratikus magatartásról tudnak, közöljék azt sürgősen (zárt borítékban) a szervezet titkári irodájával (Fejedelen-utca 17). A vezetőség.

Felhívás a könyvkereskedőkhöz. Kolozsvár megye főispáni hivatala felhívja az összes könyvkereskedőket, könyvkiadókat, könyvkölcsönzőket, könyvtárakat, lap- és folyóirat-terjesztőket, hogy a legyverszűnési szerződés értelmében letiltott nyomdatermek jegyzékének átvétele végett sürgősen jelenjenek meg a Kereskedők Egyesületének titkárságánál. (Kereskerelmi és iparkamara.) A forgalomból kivont nyomdatermeket 15 napon belül kötelesek beszállítani a vármegyeháza kulturális és propaganda ügyosztályának.

Felhívás! Az első kerülethez tartozó összes gárdatagok május 27-én, vasárnap reggel 9 órakor jelenjenek meg a kerületi kapitányságon beosztásuk megállapítása és szolgálati utasítások átvétele végett.

(*) Orvosi hír. Dr. Lőrincz Lóránd idegklinikai tanársegéd rendelőjét megnyitotta Mikó-utca 8 alatt. Rendel 2-4-ig. Quarz, rövidhullám. 7577

Mindennemű kereskedelmi áru- és batorszállítást helyben és vidéken vállal az „EXPRESS” szállítási vállalat.

Iroda: Horea-utca 34. Telep: Szent István-utca 33-35. Telefon: 474.

FELFÜGGESZTETTEK KALLAY RUDOLF MŰKÖDÉSÉT A HITELBANK-NAL. Budapestről jelentik: A Hitelbank üzemi bizottsága a napokban felfüggesztette Kallay Rudolf ügyvezető igazgató működését az intézménél. Kallay Rudolf évtizedek óta tagja volt a Hitelbank vezetőségének és számos nagyvállalat igazgatói tagja és elnöke is volt. Az ő ellenőrzése alá tartoztak a Hitelbank csehszlovák, román és jugoszláv érdekeltségei is.

Kovács Imre írja a ledöntött Werbőczy-szoborról

Az uri Magyarország „nagy” törvénytudását, a magyar jogrend megerősítőjét, Dózsa hóhérait, a nemesi nemzedékek nevelőjét, tanítóját hiába faragták kőbe, mégsem tudta állni a legnagyobb vihart, azt, amelyiket a nép haragja korbácsolt fel: május 1-én ledöntötték.

Ledönt a szobor és ahogy éppen az uri Magyarországot szimbolizálta, most így összetörtén szintén az uri Magyarország sorsát példázza.

A történelmi osztály, ahogy tévesen nevezték, elvesztette a játszmát, a munkások és a parasztok, a valóban történelmi osztályok felnyomulnak és átveszik a vezetést.

Sem huncutság, sem praktika, sem a legrovásabb manőver sem segített vége Werbőczy országának.

Régóta, évszázadok óta folyik a harc. A legizgalmasabb, a legdrámább mérkőzést Dózsa és Werbőczy vívta meg. Dózsa képviselte a másik nemzetet, az urak alatt élő és eszmélő parasztságot, Werbőczy a nemesi Magyarországot.

Dózsa százezer embert vezetett, százezer elkeseredett jobbágy egyenesítette ki a kaszát, fogott kapát, ásót, fejszét, vasvált, hogy igazságot szerezzen magának.

Werbőczy fogalmasta meg az ítéletet. Az ítélet kegyetlen volt: örök szolgaság! Földhöz, rőghöz kötötték a parasztságot, törvénybe iktatták, hogy alacsonyabbrendű emberek, nem egyenlőrangúak a nemesekkel, az urakkal. A brutális ítélet végre is hajtották. A vesztet várták a törököt, negyedannyian, mint a Dózsa hadai. Ez az aránytalanság mindig tapasztalható volt, ha vére ment a játék: csinálták a nagyhatalmi politikát a mások, a parasztok és a munkások olcsó vérével.

Nem volt olyan nagy az uri nemzet, amilyennek látszott. Mohácsnál csak huszonhétvezren várták a törököt, negyedannyian, mint a Dózsa hadai. Ez az aránytalanság mindig tapasztalható volt, ha vére ment a játék: csinálták a nagyhatalmi politikát a mások, a parasztok és a munkások olcsó vérével.

Elégtételt kapott a megcsúszott, meglángzott, sokat szenvedett parasztság, de ez még mindig kevés. Az igazi elégtételt még hátra van: Werbőczy uri törvényei helyett meg kell csinálni a nép törvényeit!

(*) Nyilatkozat. Alulírott Muschitz József vasestergályos és Tomor Imre műszerész, volt dermatagyári munkások beismerjük, hogy múltbeli tevékenységünk a szabad szakszervezetre káros volt. Amikor eltévelyedésünkért úgy a Vasmunkás Szakszervezet, mint a munkásság összeségétől bocsánatot kérünk, fogadalmat teszünk, hogy a jövőben öntudatos, szervezett munkához méltóan fogunk viselkedni és a szakszervezet vezetősége által hozott határozatoknak magunkat mindenkor alávetjük. Kolozsvár, 1945. évi május hó 24-én. Muschitz József sk., Tomor Imre sk. 7841

A tanárok-tanítók női bizottsága május 26-án, szombaton délután 5 órakor gyűlést tart a Kismester-utcai elemi iskolában. Mivel mindnyájunkat érdeklő kérdésekről lesz szó, kérjük a tanár- és tanítókat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg. A női bizottság.

A pénzügyigazgatóság felhívja a fogyasztási adó alá eső azon vállalkozókat, melyek cukrot, glucosezt, cukorkát, kócolajtermékeket, lisztet, cementet, szénsavat, villanygót, vasipari termékeket, szövőipari termékeket, növényolajat, szódát, paprikát, pótkávé, ásványvizet, nyers vagy pörkölt kávé, kakaót, teát, gyertyát és bármily minőségű rizskását termelnek, vagy állítanak elő, hogy az 1945. április 1-én meglévő árúkézleltüket a Pénzügyigazgatóság 1. em. 26. szobájában legkésőbb 1945. június hó 5. napjáig, két példány kimutatásba foglalva jelentésükkel be. A bevallás legyea pontos és foglalja magában a raktáron volt áru mennyiségét és minőségét. Aki a bevallást elmulasztja, megbüntetik.

(*) Orvosi hír. Dr. Ladányi Arthur orvos rendeléseit újból megkezdte. Rendel a Lengyel-szanaszatóriumban 9-11 és 3-5-ig. 7842

Jöjjönél Ön is a szombat esti

Jogász bálra

Amerikai jazz, elsőrangú buli, szépségverseny.

A tanterem mellett műhely, a könyv mellett munkaszerszám

Igy neveli növendékeit az Eötvös-utcai tanítóképző

KOLOZSVÁR, május 24. Az Eötvös-utcai állami koedukációs tanítóképző vidám csengetéssel fogad. Nyomban utána a tanóra mozdulatlanságát és fegyelmét lerázó, nevető, zsvajgó kis csoportok szaladnak szét az udvar öreg fái alatt. Leányok, fiúk, kicsik és nagyobbak, a jövő emberei, a jövő tanítói élvezik pár percig a pihenést.

Felszeghi Ödön igazgatót keresem. Ot kérem meg, hogy vezessen végig az intézeten. A tanítóképző ma a város érdeklődésének középpontjában áll. — Kis növendékek járnak házról-házra, gyűjtenek, mint szorgalmas méhecskék lakatos és asztalos szerszámokat, könyveket, élelmiszert, pénzt. Bármit elfogadnak. És a társadalom segítségükre van, az emberek adnak, mert tudják, hogy ez a kis csoport most építi fel szétzuott világát. A tanterem és a könyvtár mellett műhelyeket rendez be magának szellemi vezetőinek irányításával. Az új életre készülnek és nem könyvből tanulják az életet. Vezetők a jövőbe néznek és tudják, hogy az ifjuság nevelése, életindítása alapjában változtathatja meg a társadalmat és azt is tudják, hogy a korszerű tanítóképzés a munka és az élet iskolája kell legyen. Hivatását csak akkor töltheti be, ha

szorosan összeforr a dolgozó munkássággal,

ha megismeri és értékelni tudja a munkát.

— Örvendek, hogy bejelentés nélkül jött — mondja az igazgató. — Legalább úgy lát minket, ahogy dolgozni szoktunk. Nem ünneplőben.

— A műhelyeket szeretném látni — adom elő kérésemet.

Elindulunk. Elsőnek a lakatosműhelybe vezet. Velünk van Nyirő István falusi tanító is. Ő a megindított gyűjtésnek a lelke, ő irányítja a műhelyek berendezését is. Nyirő nem tartozik az intézet kötelékéhez, faluról jött be, önzetlenül és minden erejével dolgozik az intézetnek.

Szétnézünk a műhelyben.

— Itt tíz személy részére van szerszám — mondja az igazgató. — Szászfenes lakossága sok értékes szerszámot küldött nekünk. Jakab István Bogártelkéről hozta be ajándékát, Sütő Dezső Vistáról sietett segítségünkre. Alczner Éva egész kis műhelyt adott át. Eötvös Anna, a sok segítséget nyújtó Nanovszki Béla, meg Sárhegyi Anna és Bán Gyula kiegészítették műhelyünket. Már csak satu és üllő hiányzik ahhoz, hogy teljes legyen. A környező falvak: Szászfenes, Bács, Bogártelke, Nádasdaróc, Magyarbikal, Makófalva, Méra, Szucság, Türe, Vista, Zsobok, Bánfyhunad, Forgácselke és Szépkenyerű-Szentmárton élelmiszert segített intézetünk szegény sorsú tanulóinak ellátásában. Hála-sak vagyunk a Magyar Napi Szövetségnek, amely szintén gyűjtéssel sietett segítségünkre.

Most itt a városban folyik a gyűjtés, mint mondják, szép eredménnyel. Talán rövidesen ide kerül az annyira áhitott satu és üllő is a kis lakatos műhelybe.

A kézimunka terem a következő állomás. Itt szövészek vannak felállítva, megkezdett szövések, készülő perzsaszőnyeg, varrógépek és rokka. Az egyik sarokban szétszedett szövészek buslakodnak: nincsfonal!

Az asztalos műhelyben

gyaluasztal, gyaluforgács bizonyít a munkát. Két kis növendék fogad itt: Bekő István ötödikes az egyik, az asztalos műhely főnöke, a másik Bartha Gyula hatodikos, a lakatos műhely vezetője.

— Honnan ért a lakatossághoz? — kérdezem Barthától.

— Édesapám műhelyében tanultam meg. Minden szünidőben ott dolgozom. Nagyon szeretem a munkát — csillan fel a szeme. Elemista koromban a román tanítótól halottam egy mesét. Egy király csak úgy akarta fiára hagyni a királyságot, ha megtanul valami mesterséget. Mert a királyságot elvehetik, de a mesterséget soha. Ez van mindig előttem — mondja.

Bekő a szomszédjában ismerkedett meg az asztalossággal. Most vezeli a kis műhelyt, ping-pong asztalok, ágyjavítások kerülnek ki a műhelyből. Milyen mások lesznek ezek a kis dolgozók, mennyivel ön-

Kis csoportokban folyik a tanítás

a szabad levegőn, árnyékos fák alatt. Az udvar első részén sportpálya készült. Tennisz-, kosárlabda és wolleball pályák. Be van osztva a terep, rudak meredeznek a ragyogó májusi ég elé, nedves ruhával letakart betélapok készülnek szakszerűen. Egyik sarokban homokbánya: az intézet növendékei kutatták fel a homokot, két méter mélységben bukkantak rá. Ők szitálják a homokot követ törnek, az udvar egyik zugában ott van az általuk elnevezett „török követ-ség”.

— Nagyszerű sportpályánk lesz! — büszkélkedik Nyirő István.

Az udvar végén nyulászta van. Az alsós növendékek kezelik; Pethő Gizella negyedikes a nyulászta.

Felme gyünk a „modellezőbe” is. Itt készülnek a vitorlázó gépmodellek. Ötvös András hetedikos a vezető, Győrfi Miklós és még mások dolgoznak nagy szakértelemmel. Jókori jöttünk, most készült el egyik új modell. Végignézhettük az emeletről a próbapépülést.

Visszamegyünk az épületbe. Hatászáztöven növendék él, lüktező, alkotó munkáját láttam, komoly és felelős készülődést a jövőre.

tudatosabbak, emberibbek, tisztábbak, mint a gyűlöletre tanító fasizmus férévezelett levontái.

Az igazgató fizikakönyvet mutat:

— Ezt a gözpu-kát készítik el a növendékek azoknak a falusi iskoláknak, amelyek segítettek a gyűjtésben. Meg kell ismerniök a kölcsönös segítséget. Nemcsak kapni, de adni is kell. Tessék megnézni ezt is — kis falapokra hívja fel a figyelmemet —, ez hordóbetét. Hamuzsirt akarunk előállítani. A hamuzsirt eladjuk, a pénz az intézeté lesz, egy része pedig azoké, akik dolgoznak az előállításán.

Kimegyünk az udvarra.

A folyosón faliújság függ. A növendékek szerkesztik.

Kisérőim bevezetnek az egyik osztályba, a IV. c-be.

Érettebb arcok és szemek

fordulnak felém, mint amilyeneket eddig iskolában láttam.

— Mivel foglaloztál ezelőtt? — kérdezi az igazgató az egyik növendéktől.

— Földműveléssel.

Ezek a növendékek már kijárták az élet iskoláját is. Többen tul vannak a korhatáron. Korendelével vették fel őket. Nem tanulhattak. Annak idején önhibájukon kívül félbe kellett hagyniuk a tanulást. Most lehetővé tették, hogy tanulmányaikat folytathassák.

Rendszeresíteni kellene ezt a nagyszerű kezdeményezést. Ezek a növendékek — munkások, földművesek — a nép igazi gyermekei. Tökéletesen megfeleltek már ezalatt a rövid idő alatt is a követelményeknek, nagyszerű tanulók, ismerik az életet, belőlük lesznek majd az igazi tanítók.

F. Jagamas Ilona.

SZABAD SZÓ

A munkások kenyere

A munkások nevében emelek panaszt a kenyérgyártás rendszertelensége ellen, akik napok óta nem tudnak egy falat kenyérhez hozzájutni.

Mi, demokratikusán gondolkozó munkások úgy gondoljuk és érezzük, hogy mindenkinek hozzáférhetővé kellene tenni a kenyérbeszerzést, hogy naponta legalább 10—15 dkg. kenyérhez mi is hozzájussunk.

Ezzel szemben azt tapasztaljuk a kenyérgyártásnál, hogy egyesek kétszer is beállanak a sorba, mert van idejük, mások felvonulnak egész családjukkal és négyen-öten, egymástól némi távolságra állanak be és vesznek kenyéret maguknak. De előfordul az is, hogy apró gyermekeket vesznek kölesön olyanok, akiknek nincs gyermekük, mert ezáltal soron kívül jutnak kenyérhez.

Ezek a rendszertelenségek máris nagyon súlyosan érintik a közt, de mi lesz, ha a lisztellátás május-júliusban még súlyosbodni fog?

Tisztelettel kérjük az illetékes hatóságot, hogy vegye fontolóra fenti tapasztalatainkat, mert a lakosságnak nem minden rétege gondolkozik demokratikusan és ezért rendszabályokra van szükség!

Kiss Mihály

Szondy-utcai előljáró.

*

A kerekdombi lakosság nevében a lisztgyártást illetően a hatóság jóindulatú intézkedését kérjük. A Kerekdomb környékén ugyanis többnyire vasutas és más munkások laknak.

akiknek nincs idejük 4—5 órát kenyérért ácsorogni Prezenszki mester Horea-uti péksége előtt. Ezért arra kérjük a hatóságot, sziveskedjék a Kerekdomb környékén levő pékeknek is lisztet kiosztani, hogy ezáltal könnyebben juthassanak a kerekdombiak kenyérhez. Utóvégre lehetetlenség, hogy egy munkásember ott tekerogje el munkaideje felét a pékbolt kapujában! Nem ártana jegyrendszert bevezetni a kenyérgyártásnál: ha kisebb adaghoz is jutnánk így, akkor is igazságosabb volna. Mert jelenleg 4—5 órás ácsorgás után adnak ugyan egy kiló kenyéret mindenkinek, de mi ez például egy 7—8 tagú családnak? Kérjük tehát a hatóság sürgős intézkedését.

Theil Ede CFR lakatos, Illyés,

György CFR lakatos, Ötvös Mária,

Mezei Lajos, Paulovics István,

Vasdici Leontin

kerekdombi lakosok.

A holozsvári rendőrkapitányság felhívása.

Minden utca előljárója, illetve bizalmi embere május hó 27-én 9 órakor jelenjen meg a főispáni hivatal gyűléstermében, ahol a közrend és a közbiztonság kérdéseit fogják megtárgyalni. Ahol nincs utcaelőljáró, illetve bizalmi, onnan két-három olyan ember megjelenését kérik, akik a közrend érdekében szívesen vállalják a munkát.

Apróhirdetések

* Adás-vétel

PERZSASZŐNYEGEKET, briliánsokat, ezüst evőeszközöket, fehérneműket, ágyneműket, sezlón- és asztaltelítőket magas áron vesz Rottenberg, Timár-utca 10. 7773

BELYEGGYŰJTEMENYEKET, tömegbéllyegét bárkinél előnyösebben vásárolok. Dávid Ferenc-utca tizenkettő. 5645

Uj ÓCSKARUHAÜZLET. Veszék és eladok mindennemű ruhaneműt, tavaszi kabátot, bundákat, női ruhákat és kosztiműket, fehérneműt, ágyneműt és lábbelit a legmagasabb áron fizetve. Weisz, Malom-utca 10. 7482

ARANYHEGYŰ és márkás töltőtöltőket legmagasabb áron veszék: Méder Ferenc, Deák Ferenc-utca 22. 9121

FIGYELEM! Tört aranyt és ezüstöt, briliánskövet legmagasabb áron veszék. Dozsner Ernő óras és ékszerész, Deák Ferenc-utca 48. 9120

Uj ócskás ruhauzlet Veszék és eladok mindenféle ruhaneműt, balonokat és más értékes tárgyakat. Széchenyi-tér 31. Vele. 7638

VESZÉK ócska ruhát, fehérneműt, cipőt Szabadság-tér 12. Rácz. 7734

HASZNÁLT ruhát, fehérneműt veszék, eladok, Balázs, Unió-utca 12. 7706

DINAMÓ 110—220 Volt, egyen és váltóáramu, Amper és Volt mérő órákkal, kisebb ventilátor és csiszoló motorok, valamint villamos huzalok eladók. Szallagfi-rész, köszörögép, tűzfapritó baltagép, Fahauster kb. 60—70 fm., keveset használt acélsodrony kötél 20 mm. vastagságú, eladók. Gépkereskedelmi Iroda, Széchenyi-tér 20. 7747

EBEDLŐ és modern férfiszoba nagy könyvtárral, huzat nélkül eladó. Fenesi-ut 91. 7748

ELADÓ egy írógép, Budai Nagy Antal-utca 15. I. em. 7739

KERESEK megvételre jókarban lévő lószőr vagy tengerifü matracot. Cim Dózsa-utca 10—12, 5 óráig, azután Széchenyi-tér 31. I. em. ajtó 9.

SZMOKINGOT megvételre keresek kőzéptermetre. Cim a kiadóban. 7784

VESZÉK jókarban lévő süllyesztős varrógépet. Cim a kiadóban. 7778

FÜSZERÜZLET berendezés és jég szekrény eladó. Értekezni Horea-ut 75. Borbély úzlet. 7783

SÜRGOSEN veszék jó áron „Berkel” vagy „Voina” mérleget, egy jég szekrényt, egy szódavíz és limonádé gyártó készüléket, asztalokat és székeket jó állapotban vendéglő részére. Megkereséseket minden időben Horea-ut 99 alá kérek.

ELADÓ egy új zománcozott „Vesta” konyhakemence. Megtekinthető Tordai-ut 54. 7779

EGY régi háló és egyéb ócskaságok eladók. Majális-utca 40. 7804

JUTANYOSAN eladó két garnitúra kézimunka függöny. Mócsok-utca 93. 7813

ALIG használt Singer süllyesztős varrógép eladó. Cim Petőfi-utca 13. 7797

FEKETE öltöny eladó. Unió-utca 16 szobáság. 7800

FÜGGÖNYNEK vagy ágyterítőnek való 12 mtr. színes anyag eladó. Bod Péter-utca 23. 7793

ELADÓ gyermek sportkocsi. Kőkert-utca 74. 7794

ELADÓ modern, hordozható tyukól, disznóólának és faskamrának is használható, 1 drb. 5 kg-os alig használt asztali mérleg nagy és kis súlyokkal, réztányérokkal. Majális-utca 3. felső csengő. 7812

ELADÓ egy 35 literes csapos fazék, 2 drb. matrác gyenge, egy kis gyerek kabát. Horea-ut 48, ajtó 13. 7811

ELADÓ három kilogramm Makart műselyem himzűfonal különböző színekben. Bartha Miklós-utca 24. II. em. jobbra. 7808

EGY jókarban lévő süllyesztős Singer varrógép eladó. Kossuth Lajos-utca 20. szobáság, ugyanott egy kerékpár is eladó. 7806

ELSŐRANGUAN bevezetett jólműző bodega élelmiszertelítő, más elfoglaltság miatt eladó. Cim a kiadóban. 7815

MODERN dupla reklamőr, két fotel, kézfestésű nagyernyőjű állólámpa, egyéb butorok, két ebédlőszőnyeg eladó. Dózsa György-utca 9, emelet Muresan. 7816

EGY rómi eladó. Brassai-utca 3. 7813

ANGORAGYAPJU eladó. Tetováló készítmény megvételre keresek. Szabó, Eötvös-utca 10. 7826

2 drb. perzsa asztaltelítő és két csipkefüggöny eladó. Bezeredy-ut 13, ajtó 1. délután 4-től. 7831

EGY új sezlón eladó. Csákány-utca 67. 7835

Uj kétszemélyes különböző díszfurnirok reklamőr, különböző ebédlő asztalok, asztalok, konyhaberendezések kaphatók garantált anyagból. Asztalos műhelyben. Csákány-utca 1. 7832

KARTOLOGEP eladó. Unió-utca 6. 7836

BOMBARONGÁLT butort veszék, régi modernre alakított. Mócsok-utca 6, asztalos. 7763

SPORTÉLET

Szombaton és vasárnap Bukarest válogatott csapata szerepel Kolozsváron

KOLOZSVAR, május 24. Hosszas tárgyalások után sikerült két napos vendégszereplésre meghívni Kolozsvárra a bukaresti szakszervezetek labdarúgó csapatainak válogatott tizenegyet, amelynek játékereje felér az ország legjobb klubcsapatáival.

A bukaresti válogatott szombaton délután 6 órai kezdettel a Dermata- és CFR-játékosokkal megerősített Victoria ellen mutatkozik be. Vasárnap ugyancsak 6 órai kezdettel az országos sikereket elért KMSE lesz az ellenfele.

A KMSE együttesében ezen alkalommal mutatkoznak be az új erősségek: Perényi és Kovács I., akik jelentékeny mértékben hozzájárultak Bukarestben és Plojestben a piros-feketék pompás eredményeivel.

Mindkét mérkőzés új felfrissülést jelent majd a színvonalas és izgalmas találkozók után már régóta szomjazó kolozsvári közönségnek. Érthető tehát az az érdeklődés, amely a „nagy főváros” és a „kis főváros” erőpróbáját megelőzi. A verseny rendezői előmérkőzésről is gondoskodtak. A torlódások elkerülése végett a városi sport-

telep pénztárát szombaton délután 1 órakor és vasárnap délelőtt 10 órakor már megnyitják.

A nagy esemény kiugrási pontján itt írjuk meg, hogy a vasárnapi mérkőzést megelőzően nagyszabású propagandaverseny zajlik a kerékpár-sport javára. Háromezer méteres távon legjobb versenyzőink indulnak. A mérkőzés szünetében pedig Molnár Károly, az erdélyi bajnok öt körös versenyt bonyolít le a salakpályán, fokozatosan növekedő tereplőnyt adván az induláskor 15 versenyzőtársának 20-250 méterig.

FŐZŐKEMENCE, mákdaráló, petroleumos hordó, bakancs eladó. Bod Péter-utca 24. 7833
 ELADÓ prima férfi télikabát anyag komplett hozzávalóval. Földész-utca 14. 7829
 FÜL ET kerések megvételre, Malom-utca 25. Botha. 7822
 ZOMANCOZOTT ruhásszekrény olcsón „Libertas”-nál Deák Ferenc-utca 40. 7838
 OLCSÓN eladó világoszürke használt öltöny magas termetre, 45-ös barna szandál és fehér vászoncipők, 58-as kalapok stb. Kálmán király-ut 19.
 PERZSASZÓNÝEG, csak privátnak eladó. Erzsébet-ut 8, 3-5-ig. 7838
 ÜZLETI pultot és stélászt kerések megvételre. Cim a kiadóban. 7821
 ELADÓ egy zeneszekrény. Körösi Csoma-utca 4. 7787
 SZŐNYEGSZÖVŐGÉP, fagyaltgép, lexikon, üvegek és egyebek eladó. Vörösmarty-ut 9. 7796
 KÜLÖNBÖZŐ butorok kaphatók, hálók, komódok, könyvszekrények, szalagarnitúra, szalonasztal, lószőr matrácok, bőr garnitúra, vitrin stb. Kanyarónál üzletben. Kossuth Lajos-utca 14. 7799
 ELADÓ 3 darab tölgyfa pull. Földész-utca 32. 7819
 JÓKARBAN lévő Stoewer stabil írógép eladó. Cim a kiadóban.

Alkalmazást kaphat

CIPÉSZ segédek új és vegyes munkára. Gölveszek, Jókai-utca 27. 7738
 FERFI KALAPOS segédet és tüzőnőket keresek azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 7753
 NŐKET és férfiakat keresünk akt és fejmoldellnek a Józsa Béla Athenaeum festőiskolájába (Rákóczi-kert 2). Jelentkezni lehet naponta 2-3 óra között. 7761
 KERESÉK sürgősen egy férfi munkást és egy mindenest nő, de csak komoly, megbízható, vidéki kis birtokra. Cim a kiadóban. 7839
 FODRASZSEGÉD, fiatal, gyors munkás azonnal is beléphet. Vass fodrász, Horea-ut 99. 7788
 BEJARONÓT egész napra felvesz Papp Lukrácza, Hunyadi-tér 19. 7818
 KERESÉK egy tanítót a magyar nyelv elsajátítására. Jellege „Tanító” a kiadóban. 7834

KOMOLY gyermekszertető mindenest felveszek. Szabadság-tér 8. Kalap üzlet. 7791
 HÁROMTÁGU családhoz keresek főzni tudó mindenest. Egyetem-utca 1. III. em. ajtó 5. 7785
 ÜGYES fehérnemű varrónőket felvesz az „Adám-Eva” szalon. Egyetem-utca 1. III. em. ajtó 5. 1785
 KÖNYVELÉSBE jártas könyvelőt vagy könyvelőnőt azonnali alkalmazásra keres vidékre Léb és Melchner, Unió-utca 4. 7818

Alkalmazást keres

FÜSZERSZAKMÁBAN jártas fiatalember állást keres. Cimeket „Fűszer” jellegére kérek. 7807
 ANGOL órákat adok haladóknak és kezdőknek. Angol születésű, Muzeum-utca 7. 7731
 PERFÉKT román-magyar levelező-gépirónó, ki a német és francia nyelvet is jól bírja, úgy irodai, mint adminisztrációs ügyekben perfekt, sürgősen állást keres. Cimeket kérek a kiadóba „Elsőrendű munkateher” jellegére. 7795

Ingtalan lakás

ORVOSI rendelőnek keresek 2 szobát vagy egy szoba előszobát központban. Cimeket „Orvos” jellegére kérek. 7898
 KIS butorozott szoba egy személy részére kiadó. Buza-utca 12. 7801
 1-2 SZOBA konyhás lakást keres Miklósházy Péter, Budai Nagy Antal-utca 119. 7798
 EGY szoba, konyha, kamrás szép lakásomat, vasutasnak előnyös helyen elcserelem hasonlóval. Érdeklődni Bolyai-utca 4. Képkerekezés. 7786
 MAGÁNOS nő belváros közelében butorozott szobát keres. Cimeket „Komoly nő” jellegére kérek. 7810
 EGYSZERŰ butorozott szoba kiadó egy idősebb magányos férfinak. Cim a kiadóban. 7805
 KERESÉK egy szoba, konyha teljes komfortu modern lakást vagy garzoniert. Cim Lepage könyvkereskedésben.
 EGY fiatal nőten ember egyszobás butorozott szobát keres. Cimeket kérem a kiadóba „Szoba” jellegére leadni. 7830
 ELADÓ bombázott ház, gyártelep részére alkalmas, egy büret öltöny, több tinom kabát, mellény, nadrág nélkül. Dózsa György-utca 11. az emeleten. 7813
 SZOBA, konyha vagy különbejárta butorozott szobát keresek fiatal pár részére, ügyesnek ajánlom. Cim a kiadóban. 7831

Jól „vizsgáztak” a kolozsvári vívók

KOLOZSVAR, május 24. Anyagszűföldés miatt kissé elkésve számoltunk be a KEAC idényzáró tör- és kardvívó versenyéről, amely a pünkösdi gazdag sportműsor egyik igen jelentős része volt. A száraz eredményközlésen túmenőleg meg kell állapítanunk, hogy a felszabadulás óta minden vonalon lendületesen megindult sportéletbe igen jó erővel kapcsolódtak be Kolozsvár vívói. A pünkösdi versenyen résztvevő tizenegy vívó teljesítménye valószínűleg vizsgaként hatott és azt bizonyította, hogy megfelelő színvonal kezd kialakulni ebben a sportágban is.

Örömmel láttuk viszont a dobogón a Haggibbor versenyzőit s örömmel láttuk a Dermata munkás sportegyesület bekapcsolódását is a vívóversenyekbe. A múltban túlnyomórészt a kiváltságosok, a katonatisztek, a dzsentri nevelésű ifjak és a jó módú polgárgyermekek területének tekintették ezt a sportágat, szoros összefüggésben a krakélérek számára teremtett „becsületkódex” szabályaival.

Pedig ez a sportág, talán inkább, mint a többi, valóban testet-lelket acélező szorakozást jelent s nem véletlen, hogy például a Szovjetunióban az élvonalba helyezték. Ugyanevezett vándoroktatók járnak falról-falra és a kolhozifjak hatalmas tömege kapcsolódik be a vívósportba. Jellemnevelés, valamint a lélekjelenlét magas

fokra fejlesztése: ez párosul a test edzésével ebben a sportágban. Reméljük, hogy munkás egyesületeink a jövőben üdvös propagandát fejtenek ki a vívósport felkarolására, alapvető áldozatokat hoznak a felszerelés beszerzésére s új versenyző gárdát alakítva még nagyobb léptekkel viszik előre a munkásifjúságot az egészséges tömegsport felé.

A KEAC idényzáró vívóversenyének helyezési sorrendje a következőképpen alakult:

TÖRVERSENYBEN: 1. Eröss (Haggibbor) 6 győzelem; 2. Vajna (KEAC) 4 győzelem; 3. Vidoni (KEAC) 3 győzelem; 4. Kovács I. (KEAC) 3 győzelem; 5. Kovács K. (KEAC) 2 győzelem; 6. Dienes (KEAC) 2 győzelem; 7. Szigethy (KEAC) 2 győzelem.

KARDVERSENYBEN: 1. Vajna (K. E. A. C.) 8 győzelem; 2. Vidoni (KEAC) 6 győzelem; 3. György (KEAC) 5 győzelem; 4. Lám I. (KEAC) 5 győzelem; 5. Kovács I. (KEAC) 5 győzelem; 6. Meister (Haggibbor) 3 győzelem; 7. Szigethy (KEAC) 3 győzelem; 8. Bükki (Dermata) 1 győzelem; 9. Dienes (KEAC) 0 győzelem.

A verseny sikeres lebonyolítása Bartos Tibor dr. nemzetközi versenybíró és Kovács Béla testnevelési tanár szak tudását dicséri.

Megalakult a KMSE atlétikai szakosztályának új vezetősége

KOLOZSVAR, május 24. A KMSE atlétikai szakosztálya legutóbbi ülésén új vezetőséget választott, amely fokozottabb mértékben kezdi meg működését a tömegsport kialakítására. Az új vezetőség névsora a következő: Elnök Androvics Sándor és Reiman Árpád, ügyvezető elnök Ujfalvi István és Keresztes János, szakosztály-igazgató Boldis László testnevelési tanár, jegyző Martin László és ifju Tóth János, intéző Rheindt Gyula és Kiss György, edző Kiss György és Bujdos Jenő.

A gyűlésen beszámoló hangzott el a szakosztály eddigi működéséről. Eszerint a KMSE rendezésében lefolyt atlétikai versenyen a piros-feketék versenyzői a legjobb helyezéseket érték el. A KEAC pünkösdi atlétikai versenyén a KMSE-versenyzők 3 első és 4 második helyezést értek el. A KMSE szakosztálya rendezti május 31-én az 1945 évi tavaszi mezeli versenyt 3000 és 2000 méteres távon. Mindkét versenyszámban az indulók közül 6-6 versenyzőt díjaznak. Elhatározta a szakosztály vezetősége, hogy a jövőben fokozottabb propagandát fejt ki a tömegsportnak és az ifjúság széles rétegeinek ad módot és lehetőséget az atlétikai sportágak gyakorlására. E célból az állandó szervezés már meg is kezdődött és a Deák Ferenc-utca 11. alatti iroda mindig nyitva áll az atlétikába bekapcsolódni óhajtó ifjak jelentkezésére.

RÖVID SPORTHIREK

A MAGISz sportolói a színész-trupp fellett aratott győzelemtől felbuzdulva barátságos labdarúgó mérkőzésre hívták meg a pénzügyorségi csapatát, vagyis a „financokat”. A mérkőzés ma délután háromnegyed 5 órakor lesz a városi sporttelepen. A két csapat összeállítása a következő: MAGISz: Oltean-Derzi dr., Gulácsi-Szigyártó dr., Róth, Dehelean (Kovács)-Hollai dr., Keresztes dr., Imreh dr., Szegő, Barcza. Pénzügyorségi: Dobai-Retkes, Csabai-Fekete, Réthi, Albert (Cseke)-Gyimesi (Csüld), Ferenczi, Nagy, Piros, Bodács.

A kolozsvári játékevezetők vasárnap, május 27-én reggel 9 órai kezdettel kötelesek vizsgára jelentkezni a JT Bánffy-palotában lévő helyiségében. A vizsgáról igazolatlanul távolmaradt tagokat kizárják a testületből. Megjelenni kötelesek a következők: Russu dr., Szabó Ödön, Szabó Albert, Huneade, Sipos, Salvan mérnök, Mallender, Lőcsei dr., Petran, Mann, Adorján, Hámos, Kuszalik dr., Polareczky, Zsigmond, Orosz Gábor, Boldur dr., Gorgan, Bindász, Boldis, Czaga, Deák, Dobay, Gáll, Harasztosi, Ince, Jakab József, Jakab Károly, Józsa, Paizs, Rónay, Schmidt, Szatmáry Elek, Varga Béla, Delbács, Somos, Reiter, Leibi és Rosman Jenő játékevezetők. A vizsgáztató bizottság tagjai — az országos játékevezető testület (CCA) megbízásából — Russu dr., Szabó Ödön és Mallander Emánuel.

Budapestten letartóztatták Gidófalvy Pál dr.-t és László András dr.-t, az MLSz volt társelnökeit. Mindketten esküdtek ellenséggé váltak a munkás sportnak és üldözték a zsidó sportembereket.

Visszatérnek a régi szép békebeli esték. **Szombaton, május 26-án** megnyitják a

New-York étterem

ujjonnan átalakított nyári kerti helyisége (Egyetem-utca 2.)

Minden este a közkedvelt Fátyol Lajos triója hangversenyez.

Különfélék

ARUSZÁLLITÁST, költöztetéseket és mindennemű fuvarozást garantáltan, szakszerűen vállalok. Berde Mózes-utca 3. II. emelet. 7097
 220 VAGY 440 VOLTOS egyenáramu motorért 380 Voltos váltóáramu motort cserélek. Radák-utca 4, villanyszerelő üzlet. Telefon 502. 7336
 JÓFORGALMU fűszerüzlet, azonnal átadó, Holdvilág-utca 60. 7721
 KEREM azon illetőt, ki az Irisz-telépre hazajött és üzenetet hozott Bolya Lászlótól a mentőállomás melletti házba Sebostyénnek, fáradjon el szüleihez a Bagolyvár étterembe, Rózsa-utca 8. alá. Fáradságát díjazom. 7749
 KIS szobát, fizetést adok délelőtti házimunkáért, kisebb jövedelemmel rendelkező jobb lelkű, rendszerető, középkorú magányos nőnek, esetleg bejárónőt felveszek. Szondy-utca 7. 7758
 PÉNZ beváltáskor esernyőmet oda adtam, kérem azt a hölgyet, juttassa el Papp Dénesné, Györgyfalvi-ut 37 alá. 7802
 EGY FAKANAPE, nem fűkös és egy fejtett ág eladó. Cim: Szondy-utca 23. üzletben.
 TARGUJIUBA utazó alkalmi utitársat keresek. Cim a kiadóhivatalban. 7820
 TEGNAP az ószeren eladott kabát zsebében bentmaradt egy leszerelési katonai igazolvány. Kérem, aki megvásárolta, az igazolványt juttassa el Stirla (Sfântu) János Gyula. 7789
 PATIKA- és ékszer-mérlegzet készítek. Szakács, Malom-utca 12. 9145

LEANYGYEREKET, 1 éves és 2 hónapos, egészséges és szép, örökre adnám egy jobb családnak. Cim a kiadóhivatalban. 7809

KEREM azon fiatalembert, aki Bakos Aladárról hirt hozott Szántalékhöz, fáradjon el a Bástya-ut 5 alá az édesanyjához. Óvár. Gr.

ELVESZETT pézsmá új, Szabadság-tér-Veréb-utcai utvonalon, kérek a becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Creta Béla Szabadság-tér 11. Gr.

JELENTKEZZEN az a kerekdombi hölgy, kinek Marosi Teréz Szigligeti-ut 4 alól értékeket adott át, Léb Arminnál Rákóczi-ut 20 alatt.

Sorsjegyek megújítása végett felkérjük ügyfeleinket, jelentkezzenek a **TITÁN** szervező-irodában, Szabadság-tér 14, udvar reggel 8-tól délután 2-ig. Utolsó átvételi nap vasárnap délig.

Szerkeszti: BALOGH EDGAR
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Brassai-utca 7.
 Telefon: 258.